

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра підприємництва і маркетингу

СИЛАБУС
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Рік навчання 2021/2022

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна / заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	07 Управління та адміністрування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Нормативна
Модулів – 2		Рік підготовки – 2
Змістових модулів – 2		Семестр – 4
ІНДЗ: немає		Лекції – 20 год.
Загальна кількість годин – 150		Практичні – 22 год
Тижневих годин: аудиторних – 3	Бакалавр	Самостійна робота – 90 год
		Консультації – 18 год
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача (-ів)

Цимбалюк Ірина Олександрівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємства і маркетингу, Tsymbaliuk.Iren@vnu.edu.ua, G411

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. *Анотація курсу.* Підприємницька діяльність має особливе значення в умовах ринкової економіки. Саме з розвитком підприємництва пов'язаний подальший розвиток всіх секторів економіки. При цьому, вкрай важливим є оволодіння основами підприємницького права студентами, що здобувають освіту за економічними напрямком. Дисципліна «Нормативно-правове забезпечення підприємництва, торгівлі та біржової діяльності» спрямована на ґрунтовне засвоєння студентами знань сучасного нормативної бази та правового забезпечення ведення зазначених видів діяльності в Україні, і розуміння обмежень й відповідальність за порушення законодавства. У межах дисципліни розглядаються основні нормативно-правові акти та міжнародні стандарти, що регулюють підприємництво, торгівлю та біржову діяльність. Запропонований курс є важливим з огляду пізнання теоретичних та прикладних аспектів економічних відносин, які виникають і розвиваються у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

2. *Постреквізити дисципліни.*

Вивчення дисципліни сприятиме кращому засвоєнню таких дисциплін, як: «Економіка підприємства», «Організація біржової діяльності».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни «Нормативно-правове забезпечення підприємництва, торгівлі та біржової діяльності» – є опанування студентами теоретичних основ та практичних навиків щодо нормативно-правових основ забезпечення підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійних практик.

Завдання курсу полягає у засвоєнні студентами теоретичних положень щодо підприємницького права, опануванні основних положень національного законодавства у сфері торгівлі та біржової діяльності, формування правової свідомості та правової культури студентської молоді, надання допомоги студентам в з'ясуванні прав і обов'язків учасників господарських відносин, правового забезпечення суспільного господарського порядку, правових засобів регулювання ділової активності суб'єктів підприємницької діяльності у контексті підвищення ефективності суспільного виробництва, його соціальної спрямованості відповідно до вимог Конституції України. Вивчення дисципліни спрямоване на опанування студентами знань нормативно-правових основ підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, засвоєння методів правового регулювання економіки, з'ясування засад юридичного забезпечення підприємницької і біржової діяльності, порядку вирішення господарських і цивільних справ, механізму захисту прав учасників господарських відносин.

4. Результати навчання (компетентності).

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	Результати навчання
1	2	3	4
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	ЗК 4. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правочинність	ФК 5. Знання і розуміння нормативно- правового регулювання у сфері підприємницької, торговельної і біржової діяльності.	ПРН 20. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх чинників.

5. Структура навчальної дисципліни.

Схема курсу денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього годин	Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю. Бал оцінювання
<i>Змістовий модуль 1. Загальні основи нормативно-правового забезпечення підприємництва, торгівлі та біржової діяльності</i>						
Тема 1. Структура законодавчої і нормативної баз підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	15	2	2	9	2	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення біржової діяльності	15	2	2	9	2	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали
Тема 3. Державне регулювання торговельної діяльності в Україні та світі	15	2	2	9	2	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали
Тема 4. Нормативно-правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	15	2	2	9	2	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали
Тема 5. Нормативно-правові засади захисту економічної конкуренції та обмеження монополізму.	15	2	2	9	2	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 балів
Разом за модулем 1	75	10	10	45	10	тести, питання, розв'язування задач. 30 балів
<i>Змістовий модуль 2. Нормативна база організації підприємницької діяльності та оподаткування</i>						
Тема 6. Організаційні питання створення та діяльності підприємств.	15	2	2	9	2	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали
Тема 7. Регулювання оплати праці та трудове законодавство	15	2	2	9	2	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали
Тема 8. Регулювання цін і тарифів	15	2	2	9	2	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали
Тема 9. Нормативна база оподаткування	15	2	4	9	-	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали
Тема 10. Правове регулювання банкрутства	15	2	2	9	2	усне опитування, ситуаційні завдання. Максимальна оцінка 4 бали
Разом за модулем 2	75	10	12	45	8	тести, питання, розв'язування задач. Максимальна оцінка 30 балів
Усього годин	150	20	22	90	18	Максимальна оцінка 100 балів.

Примітки: Zoom, Google Classroom, Office 365 – може застосовуватися одна з форм навчання або симбіоз у формі он-лайн лекцій для студентів з індивідуальним планом навчання або заочної форми навчання, а також для студентів, які мають пропуски з поважних причин.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

№ з/п	Тема	Кількість годин денна /заочна форми
1	<p>Тема 1. Предмет, метод, сутність та задачі економічної нормативної бази підприємства</p> <p>Правові основи підприємницької діяльності, методи правового регулювання економіки, використання на практиці засад юридичного забезпечення підприємницької діяльності</p>	9
2	<p>Тема 2. Правове регулювання біржової діяльності в Україні</p> <p>Розкрити питання з правового регулювання біржової діяльності в Україні. Визначити функції біржі які впливають насамперед з поняття цієї спеціальної господарської організації.</p>	9
3	<p>Тема 3. Державне регулювання підприємницької діяльності в торгівлі</p> <p>Регуляторна державна політика в сфері торгівлі. Органи державного регулювання торговельного підприємництва. Захист прав підприємців та споживачів. Особливості державного регулювання торговельного підприємництва у зарубіжних країнах</p>	9
4	<p>Тема 4. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів підприємництва</p> <p>Розглянути питання зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств, визначити особливості її державного регулювання. Розкрити особливості правового регулювання ЗЕД в Україні, визначити основні засади та завдання правового регулювання ЗЕД. Узгодження нормативно-правового забезпечення ЗЕД та її регулювання державою. Обґрунтувати пропозиції щодо удосконалення зовнішньоекономічної діяльності з метою посилення євроінтеграційних процесів.</p>	9
5	<p>Тема 5. Нормативно-правові засади захисту економічної конкуренції та обмеження монополізму</p> <p>Правові засади щодо підтримки та захисту економічної конкуренції, які закладені в таких нормативно-правових актах, як Конституція України, закони України «Про Антимонопольний комітет України», «Про захист від недобросовісної конкуренції», а також, обмеження монополізму в господарській діяльності який передбачений у Законі України «Про захист економічної конкуренції».</p>	9
6	<p>Тема 6. Організаційно-правове регулювання діяльності малих та середніх підприємств</p> <p>Необхідність державного регулювання, яке передбачене в українському законодавстві. Суть організаційно-правових засад функціонування підприємств малого та середнього бізнесу і пропозиції щодо покращення правової бази в державі та адаптації її до європейських норм. Пріоритетні напрями вдосконалення організаційно-правового регулювання малих та середніх підприємств в Україні у напрямі євроінтеграційних прагнень країни.</p>	9
7	<p>Тема 7. Правове забезпечення державного регулювання заробітної плати: проблеми та перспективи</p> <p>Складові елементи системи державного регулювання заробітної плати. Основні підходи державного регулювання щодо вирішення питань оплати праці в зарубіжних країнах. Проблеми правового регулювання оплати праці в сучасних умовах. Пропозиції щодо підвищення ефективності правового забезпечення державного регулювання оплати праці. Сучасні нормативно-правові акти щодо встановлення механізмів централізованого регулювання оплати праці. Перспективні напрямки розвитку державного регулювання оплати праці в Україні.</p>	9

8	Тема 8. Правове регулювання цін та ціноутворення в Україні Визначення категорії ціна та нормативно-правові акти України, що забезпечують регулювання цін з боку держави. Система органів державної влади, уповноважених здійснювати регулювання цін, нормативно-правова база їх діяльності. Методи державного регулювання цін. Перелік товарів, ціноутворення за якими підлягає державному регулюванню. Сфери, де застосовується державне регулювання цін на товари, роботи та послуги.	9
9	Тема 8. Оцінка ефективності законодавства про банкрутство в Україні: економіко-правовий аспект Законодавство в сфері регулювання банкрутства в Україні протягом 1992-2020 рр. Особливості законодавчих актів в сфері регулювання банкрутства: Закону України «Про банкрутство» від 14.05.1992 р. № 2343-ХІІ; Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 30.06.1999 р. № 784-ХІV; Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 22.12.2011 р. № 4212-VI та Кодексу України з процедур банкрутства від 18.10.2018 р. № 2597-VIII. Цілі законодавства; підстави для порушення справи про банкрутство; суб'єкти у справі про банкрутство; типи судових процедур; наявність державного органу, що регулює банкрутство; роль арбітражного керуючого. Моделі державного регулювання банкрутства в Україні протягом дії Закону України «Про банкрутство», Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» та Кодексу України з процедур банкрутства.	9
10	Тема 10. Інвестиційна діяльність та бізнес-планування на підприємствах туристичної сфери Нормативно-правова база податкової системи України та ключові етапи її формування з моменту становлення України як незалежної держави. Трансформації податкового законодавства України від початкових етапів її формування до приведення її у відповідність до ринкових відносин. Вітчизняний та зарубіжний досвід функціонування спрощених систем оподаткування.	9
Разом		90

IV. Політика оцінювання

Політика щодо академічної доброчесності.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені.

Студентам потрібно пройти безкоштовний курс академічної доброчесності в університеті <https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Шкала оцінювання
Оцінювання курсу денної/заочної форми навчання

Вид заняття	Аудиторне навантаження			Самостійна робота	Консультації
	Лекції	Практичні заняття	Модульний контроль		
Форма контролю	Відвідування занять	Усне опитування, ситуаційні завдання, розв'язування задач	Тести в Office 365	Письмова самостійна робота	Онлайн-консультування
Бал оцінювання	Не оцінюється	40	60	0	0

Оцінка в балах	Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	Відмінно	Студент опрацював цілий курс згідно програми, оперує основними поняттями та вміє їх застосовувати на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності
82 – 89	Дуже добре	Студент опрацював цілий курс згідно програми, оперує основними поняттями, проте може застосувати більшість положень на практиці, здобути компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності з незначними помилками
75 - 81	Добре	Студент опанує 80–90 % курсу згідно програми, оперує більшістю основних понять та може їх застосувати на практиці, здобути окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності
67 -74	Задовільно	Студент опанує 60-70% основного курсу згідно програми, оперує окремими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобути окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з незначними помилками
60 - 66	Достатньо	Студент опанує 60% основного курсу згідно програми, оперує окремими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобути окремі компетенції, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою лектора
1 – 59	Незадовільно	Студент опанує 60% основного курсу згідно програми, оперує окремими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобути окремі компетенції, знання та вміння, не розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою лектора

V. Підсумковий контроль

Залік відбувається у формі індивідуальних завдань та усного опитування у Office 365. Індивідуальне завдання має передбачати відповіді на три питання. Кожне запитання оцінюється в 20 балів. Максимальна оцінка 60 балів.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Берлач А.І. Біржове право України: [навч. посіб.] / А.І. Берлач. – К.: Університет «Україна», 2008. – 316 с.
2. Варналій З. С. Мале підприємництво. Основи теорії і практики. 6-те вид. Київ: Знання, 2012. 302 с.

3. Височин І.В. Державне регулювання торговельної діяльності в Україні та світі: порівняльний аналіз. Вісник КНТЕУ. 2010. № 3. С. 11-23.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144.
5. Захарчин Г. М. Основи підприємництва: навч. посібник. К.: Знання. 2015.
6. Конституція України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
7. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552.
8. Мочерний С. В., Устенко О. А., Чеботар С. І. Основи підприємницької діяльності: навчальний посібник. Київ: Академія. 280 с.
9. Основи підприємництва: навч. Посібник. За заг. ред. П. В. Круша, В. І. Подвігіної, Б. М. Сердюка. К.: КНТ. 2014.
10. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112.
11. Про товарну біржу: Закон України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1956-12>.

Додаткова

1. Захарчин Г. М. Основи підприємництва: навч. посіб./ МОН. Київ: Знання, 2008. 438 с.
2. Кучеренко В.Р., Добрава Н.В., Квач Я.П., Осипова М.М. Основи бізнесу. Практичний курс: Навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2010. 176 с.
3. Чоботар С.І., Фомішина В.М., Мочерний С.В., Ларіна Я.С. Основи бізнесу: Навч. посіб. – К.: Академія, 2009. – 384 с.
4. Голубева Т.М. Основы предпринимательской деятельности. М.: Форум, 2010. 272 с.
5. Донець Л.І., Романенко Н.Г. Основи підприємництва: Навч. посіб./ МОН. Київ: ЦНЛ, 2006. – 317 с.
6. Рубин Ю.Б. Курс профессионального предпринимательства. Ч.1. М.: Маркет ДС, 2010. – 400 с.
7. Рубин Ю.Б. Курс профессионального предпринимательства. Ч.2. М.: Маркет ДС, 2010. 416 с.
8. Рубин Ю.Б. Теория и практика предпринимательской конкуренции. – М.: Маркет ДС, 2010. – 608 с

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України - Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/> (дата звернення: 12.12.2020).
1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>
9. Офіційний сайт Ради підприємців України при КМУ. URL: <http://www.radakmu.org.ua>
10. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>
11. Бюджетний кодекс України у редакції від 05.02.12 р. URL: www.rada.gov.ua.
12. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. З наступними змінами і доповненнями. URL: www.rada.gov.ua